

Strategi for aktiviteter på vandet

Baggrund

Svendborg Havns rolle som godshavn er som følge af strukturudvikling og konjunkturer over en årrække reduceret betydeligt. Aktuelt begrænser godset over kaj sig til 50 - 60.000 ton/år primært i form af korn og foderstoffer, træpiller og træ. Det er et betydeligt fald i forhold til et niveau på mere end 150.000 ton/år i første halvdel af 1990'erne.

Havnens erhvervmæssige præg har i dag i højere grad at gøre med servicering og reparation af skibe ved Petersen og Sørensen A/S og Ring Andersen, samt opliggere og skibe knyttet til rederier hjemmehørende i Svendborg. Denne situation har samlet set som konsekvens både mindre maritimt liv på havnen og færre indtægter for forretningen Svendborg Havn.

I takt med at den traditionelle erhvervmæssige havnedrift har været vigende har den rekreative anvendelse af havnen og især af vandfladen været stigende. Med sine nye faciliteter i inderhavnen har Svendborg Havn mulighed for at fastholde og udbygge sin rolle som Øhavets vigtigste gæstehavn for lystsejlere. Samtidig er der vel ingen andre havne, som er så markant præget af den sejlende kulturarv i form af især gamle træskibe.

Strategi

En strategi for aktiviteterne på vandet i Svendborg Havn vil være mangesidet. Den vil omfatte både traditionelle erhvervshavneaktiviteter, kulturarvsrelaterede, rekreative og turistmæssige aktiviteter. Mange af aktiviteterne på vandet er naturligvis forbundet til aktiviteter på land og forudsætter adgang af den vej eller foregår lige præcis i overgangen mellem land og vand.

Godshavn

Godsmængderne er som beskrevet begrænsede og mulighederne for at øge dem væsentligt vurderes som små. Godshåndteringen medvirker imidlertid til at opretholde havnens identitet og indarbejdes i planen i den udstrækning, det kan forenes miljømæssigt med andre funktioner på og omkring havnen. For at sikre størst mulig afstand til miljøfølsomme funktioner og udnytte bygningernes funktion som støjskærm opretholdes Østre Havn som den primære godshavn med Østre Kaj og Frederikskajen.

Skibsværfter og motorreparation

Værfter og motorværksteder samles på Frederikssø. Placeringen af Ring Andersens værft forbliver uændret, mens Petersen og Sørensen samt Thurøbund Yacht- og Kutterværft samles omkring de blå haller på Frederikssø nordøstlige del. Værkstederne vender mod syd, hvor flydedokken ligger.

Lystsejlere og gæstehavn

Gæstehavnen bliver videreudviklet i inderhavnen, hvor nye sejlerfaciliteter i forbindelse med havnekontoret og Bølgen har været en succes. Aktuelt er behovet for store bådepladser det mest påtrængende. Pladser til flere både kan udvides løbende, hvis der findes ledige arealer andre steder i havnen. Såfremt værftsaktiviteterne på Frederikssø nordøstside reduceres eller afvikles kan det tidligere dokområde blive relevant for lystsejlere eller gæstehavn. Det vil imidlertid være forbundet med tekniske udfordringer som følge af strømforhold og vanddybde.

Krydstogtmuligheder

Svendborg Havn samarbejder med de øvrige havne omkring Det Sydfynske Øhav om krydstogtturisme efter "den sydfynske model". Det betyder en bred satsning på alt lige fra charter af mindre skibe, herunder gamle træskibe, til

egentlige krydstogtskibe i international sejlads. Som led i den videre bearbejdning af Svendborg Havn skal der gennemføres en analyse af mulighederne for at satse yderligere på den egentlige krydstogtturisme i Svendborg Havn.

Bevaringsværdige træskibe

Svendborg er en af de mest benyttede gæstehavne for bevaringsværdige træskibe efter den såkaldte frihavnsordning, hvor medlemmer af Træskibsejernes Sammenslutning har friplads i et bestemt antal dage. Det skal undersøges, om ordningen skal udvides fra Træskibsbroen til dele af inderhavnen, hvor der allerede er et markant træskibsmiljø omkring Ring Andersens Værft.

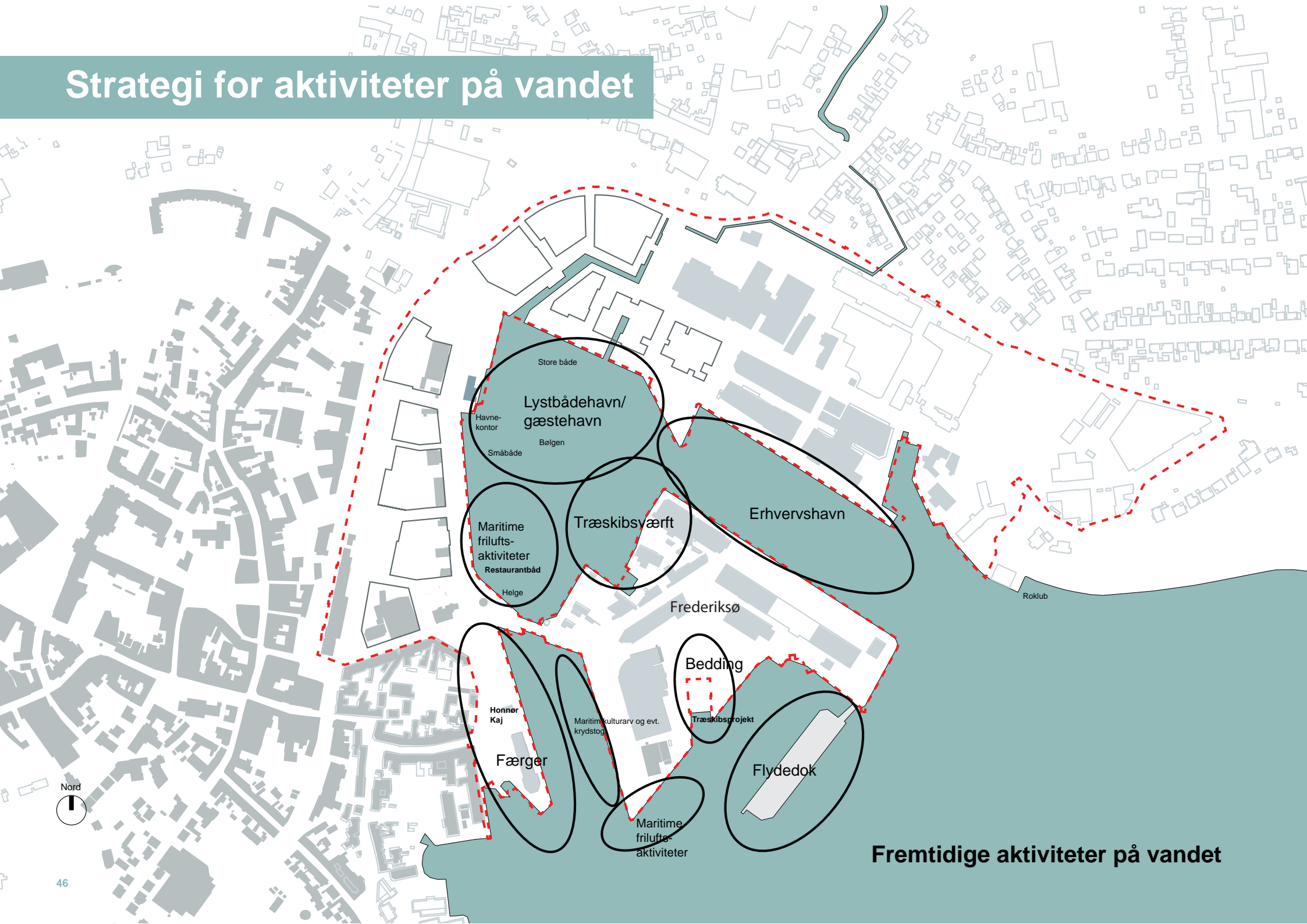
Færger

Den nuværende rolle som færgehavn for Øhavet fastholdes. Med indførelsen af to færger på Ærøsejladsen er der kommet et forøget pres på Havnepladsen og trafikken på Jessens Mole. Udviklingsplanen skal sikre at færgetrafik kan forenes med den rekreative anvendelse af disse to områder. Fremtidige færgeinitiativer kunne være etablering af en cykel/fodgængerfærge mellem Vindeby og enten Færgevej eller Svendborg Havn. I forbindelse med en fremtidig udvikling af området ved Nordre Kaj og intensiveret anvendelse af Frederikssø til erhvervs-, turisme- og kulturaktiviteter kan en minifærge mellem Hudes Plads og Frederikskajen sikre muligheden for at man kan tage "havnen rundt til fods".

Museumshavn og pusleplads

Svendborg Museum arbejder langsigtet på at udvikle et egentligt maritimt museum og i den forbindelse skal der være plads til et antal museumsskibe (Svendborg Museum råder allerede over bl.a. Viking, Hjortø og Kaia). I tilknytning til et maritimt museum vil det endvidere

Strategi for aktiviteter på vandet

Fremtidige aktiviteter på vandet

Udbygning af gæstehavn for lystsejlere.

Nye muligheder for kajaker og småbåde.

Havnebad
(Islandsbrygge, København)

være relevant at etablere en pusleplads: et mindre skibsværftområde med bedding, hvor interesserede, frivillige og fagfolk kan mødes om vedligehold af gamle skibe og præsentere maritime håndværk. Frederiksøes vestkaj eller området op mod Ring Andersens Værft vil være de mest oplagte områder for disse aktiviteter. Endvidere kan den store byggebedding på Frederiksøen inddrages, f.eks. til et projekt for (gen)opbygning af et større træskib.

Basehavn og opliggere

Rollen som basehavn, hvor der afventes nye opgaver eller foretages reparationer er allerede velkendt. Svendborg Havn er således allerede base for to slæbebådsrederier. En anden indtægtskilde er opliggere, som grundet et svingende fragtmarked har behov for at være taget ud af drift i kortere eller længere tid. Der skal også fremtiden være plads til, at skibe af forskellig art kan have base i Svendborg Havn.

Maritime friluftaktiviteter

Svendborg Sund og Det Sydfynske Øhav har potentiale til i endnu højere grad at udvikle sig som et centrum for en mængde former for aktivt, maritimt friluftsliv, som det er beskrevet i "Friluftstrategi for Det Sydfynske Øhav".

Eksempler kan være kajak, roning, dykning, lystfiskeri, surf. Som en port til øhavet kan Svendborg Havn styrke sin position ved yderligere at satse på at understøtte det maritime friluftsliv. Der kan være tale om overnatningsmuligheder der henvender sig specielt til disse aktiviteter – evt. i form af flydende hotel/vandrehjem – og om butik- og servicefaciliteter. Andre muligheder kunne ligge i videreudviklingen af undervisning, hvor der allerede er sejlerskole og kursustilbud for kajakroere. På vandet vil disse aktiviteter udløse behov for broer og platforme til brug for eksempelvis kajaker, dykkere og lystfiskere.

Udviklingen af faciliteter for det maritime friluftsliv vil være mest oplagt i inderhavnen og ved Frederiksøes vestkaj.

Husbåde

Svendborg Kommune har indenfor en årrække modtaget flere ønsker om etablering af områder for husbåde, primært som boliger, men også til kontorformål og lignende. Alle forslag er hidtil blevet afvist, da det ikke har været muligt at forene især boliger med eksisterende miljøtunge erhverv omkring havnen. Ud over alle de kvaliteter, der kan være omkring en eller flere husbåde, kan husbåde imidlertid også medvirke til at privatisere kajer og dele af vandet på en

måde, der begrænser offentlighedens adgang og udsyn. Som led i det videre arbejde skal det dog undersøges, om husbåde kan indgå i løsninger af arealbehov til eksempelvis maritimt orienterede friluftaktiviteter, undervisning, kulturformål og lignende.

Havnebad og ophold

Der er de seneste år etableret en række havnebade i danske havne – med stor succes. Havnebadene er en ny rekreativ ressource for borgerne og tilfører havnene en helt ny type liv. Det skal undersøges hvordan et havnebad vil kunne indpasses i Svendborg Havn, herunder miljømæssige forhold og tekniske løsninger, men det vil givet vis kunne blive en attraktion. En placering i tæt tilknytning til havnens mest befolkede hovedstrøg – eksempelvis i skæringen mellem Jessens Mole og Den Grønne Tråd, synes at være en oplagt mulighed. Det skal ses i sammenhæng med de øvrige anvendelser i området.

Ud over et havnebad er det af stor betydning for opholdsmuligheder og den rekreative anvendelse af havnen, at kanten mellem land og vand bearbejdes, så adgangen til vandet lettes. Det allerede gennemførte projekt på Jessens Mole i området omkring havnekontoret er et eksempel herpå.